

Høringsinnspill til Lokalsamfunnsplanen 2022–2033

Fra: Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK)

Til: Longyearbyen Lokalstyre (LL)

Dato: 08.08.2025

1. Støtte til revidering av planen

SNSK ser at LL har lagt ned et grundig arbeid med revideringen av Lokalsamfunnsplanen. Vi ser positivt på at planen tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål og at det er lagt stor vekt på medvirkning, kunnskapsgrunnlag og langsiktighet.

Vi støtter i all hovedsak de foreslåtte endringene og strategiske prioriteringene, særlig vektleggingen av samfunnssikkerhet, sosial bærekraft og robust infrastruktur. Samtidig så har vi også noen innspill til planen og er takknemlig for at vi får anledning til å gi våre høringsutkast.

2. Kommentar til energi og CO₂-reduksjon

Mål knyttet til CO₂-reduksjon ved produksjon av energi og reduksjon av energiforbruk er foreslått fjernet, med begrunnelse i endret økonomisk og geopolitisk situasjon. Det legges større vekt på forsyningssikkerhet og beredskap, og det ønskes at samfunnsutviklingen i større grad enn tidligere skal være kunnskaps- og faktabasert.

LLs mål knyttet til CO₂-reduksjon og energieffektivitet var i forrige lokalsamfunnsplan fastsatt politisk, og var dermed ikke kunnskaps- og faktabasert. Store Norske kan med utgangspunkt i KUVene som vi har gjennomført tilby kunnskap og fakta om dette.

KVU Energi:

Det er som del av KVU metodikken etablert et målhierarki som grunnlag for valg av alternativ løsning, der fire effektmål er vurdert i sammenheng: 1) forsyningssikkerhet, 2) hensyn til sårbar natur, 3) klima og miljø og 4) kostnadseffektivitet. Utvikling i økonomisk og geopolitisk situasjon er således tatt høyde for i vurderingene.

I klimaregnskapet til LL, som er utarbeidet på basis av tall fra 2021 med kullkraftverket fortsatt i drift, ble utslipp knyttet til energiforsyning beregnet til vel 70.000 tonn (scope 1). For SEAS' første fulle år med drift på diesel i 2024 er de direkte utslippene beregnet til ca. 40 000 tonn.» Anbefalt målbilde for det fremtidige energisystemet innebærer en fornybar andel på ca 50%, dvs et utslipp på ca 20.000 tonn, eller vel 70% reduksjon ift situasjonen med kullkraft. Selv om det er usikkerhet knyttet til de anbefalte fornybare løsningene, bør dette kunne være et fornuftig, kunnskapsbasert målbilde ved utløpet av planperioden.

Gruve 7 har vært drevet med et sektorpolitisk mål om å sikre forsyningen til kullkraftverket. Dersom man tar høyde for utslipp knyttet til utvinning av kull og salg av restfraksjon til andre kunder enn SEAS (scope 3), innebærer overgangen fra kull til diesel en reduksjon fra ca 150.000 tonn pr år. Det vil si en reduksjon på over 70 % før implementering av fornybare energikilder.»

Simuleringer og vurderinger som bl.a. tar hensyn til forsyningssikkerhet og økonomi/kostnadseffektivitet, konkluderer med en fornybar andel på ca 50%. Flere alternative energikilder som er uavhengig av leveranselinjer til fastlandet styrker forsyningssikkerheten, mens investeringer i fornybar energi finansieres av redusert dieselforbruk. LCOE (Levelized Cost of Energy) er dermed relativt lik for det anbefalte alternativet som for det rene dieselalternativet (med tilfredsstillende forsyningssikkerhet). Redusert dieselforbruk vil også redusere eksponering og risiko knyttet til markedsprisen for diesel.

I kapittel 4.4 foreslås et delmål om stabil og sikker energiforsyning til akseptabel pris for forbruker, mens det i kapittel 4.7 pekes på at det må arbeides aktivt mot overordnede myndigheter for å få tilstrekkelig finansiering på plass, slik at kostnadene ikke blir for høye for innbyggere og næringsliv i Longyearbyen. Våre simuleringer viser at LCOE i et oppgradert energisystem med tilfredsstillende forsyningssikkerhet åpenbart vil bli høyere enn det innbyggere og næringsliv kan betale. Det foreslås derfor en vinkling som innebærer at SEAS skal levere energi så kostnadseffektivt som mulig innenfor de mål og krav som settes for energiforsyningen, mens det politisk må jobbes for å bygge bro mellom en kostnadseffektiv energiproduksjon og en akseptabel pris for forbruker.

3. Kommentar til Boligutvikling

Det er tilsvarende som for KVU Energi etablert et målhierarki for utvikling av Store Norske Boligers (SNBs) boligmasse, med fire effektmål: 1) kostnadseffektiv drift og forvaltning, 2) reduksjon av energiforbruk og miljøavtrykk, 3) god boligstandard tilpasset målgruppene i SNBs sammfunnsoppdrag og 4) riktig sammensetning av porteføljen tilpasset leietakernes behov.

KVUens konklusjon er at boligmassen over tid bør rives og at det bør bygges nye boliger med høy energistandard (passivhus) gjennom fortetning på egnede tomter. Bakgrunnen for dette er at boligmassen generelt er bygget for å vare i et 30 års perspektiv, mens gjennomsnittsalderen har passert 35 år. 70% av boligene er fundamentert på trepeler i permafrost, som har begrenset levetid, og som påvirkes negativt av klimaendringer og smeltende permafrost. Det er svært kostbart å refundamentere en eksisterende bolig, og det vil derfor i et livsløpsperspektiv lønne seg økonomisk å rive og bygge nytt med høy energistandard, i stedet for å refundamentere og rehabilitere.

Den grunnleggende utfordringen er knyttet til fundamentering av boligene. Stortinget har vedtatt å begrense veksten i antall boliger, samtidig som kapasiteten for ca 2.500 innbyggere opprettholdes og gjøres tilstrekkelig attraktiv for norske familier. Skal man opprettholde kapasiteten bør det bygges nytt, og da følger energieffektivisering med på lasset. Våre vurderinger viser videre at det er lønnsomt å bygge med passivhus standard fremfor krav iht TEK17.

SNB har gjennomført KVUen i tett samarbeid med Statsbygg, som har kommet til samme konklusjon. Til sammen eier vi ca 70% av boligene i Longyearbyen, og vi legger til grunn at ca 15 år kan være et fornuftig tidsperspektiv for oppgradering av den statlig eide boligmassen. Beregnet energisparingspotensial for SNBs portefølje er vel 60% (kWh pr kvm pr år). Basert på hva som må gjøres i den statlig eide boligporteføljen for å opprettholde kapasitet og oppfylle Stortingets besluttede svalbardpolitikk, kan man trygt opprettholde et mål om 30% reduksjon i energiforbruk i boliger.

4. Arealstrategier

Det pekes på at klimaendringer vil kunne medføre at vi *alt om 10 år* vil kunne se store endringer i naturen, og at dette vil få betydning for bl.a. fundamentering av boliger. Dette er en realitet nå. SNB har sammen med Statsbygg og i samarbeid med bl.a. LL og UNIS kartlagt grunnforholdene i Longyearbyen gjennom innsamling av mer enn 600 datapunkter som bl.a. inkluderer dybde til fjell. Skal det bygges nytt iht konklusjonene i KVV Bolig, må det av kostnadshensyn bygges på tomter som er egnet for fundamentering til fjell. Store deler av dagens bygningsmasse er plassert på tomter som ikke er egnet for denne type investeringer. Ved nybygg må det derfor fortettes på egnede tomter. Fortetning vil også muliggjøre tilpasning av porteføljen til fremtidig behov, der det antas et større behov for familieleiligheter og et mindre behov for hybler ift dagens portefølje. Skal man oppfylle det svalbardpolitiske målet om norske samfunn på Svalbard av omtrent samme størrelse som i dag, er det avgjørende viktig at LL i arbeidet med arealstrategier tar høyde for den kunnskap vi nå har om grunnforhold og egnede tomter. En forutsetning om ikke å ta areal uten bygg i bruk, som foreslått i planen, vil kunne medføre en nedbygging av boligkapasiteten i Longyearbyen. Skal man ha en effektiv utvikling av Longyearbyen mener vi at det er viktig at man bruker kunnskap om f.eks grunnforhold til grunn for hvilke areal som er fornuftig å bruke til de ulike formålene.

Med knapphet på egnede tomter er det også viktig å vurdere alternativer for næringsaktiviteten, der utbygging av Hotellneset som fremtidig industriområde med dypvannskai fremstår som fornuftig og nødvendig.

Det er viktig at Lokalsamfunnsplanen blir en overordnet plan, som ikke legger detaljerte føringer for ny arealplan, men i hovedsak peker på de store linjene. Alle ekstra føringer kan føre til at prisen for boliger stiger.

Vi stiller oss positive til et ønske om transformasjon og fortetting i Longyearbyen.

5. Transport og Logistikk

Den reviderte lokalsamfunnsplanen retter fokuset mot sikkerhet og beredskap, da mener vi at det er viktig å si noe mer om transporten av varer og gods til Svalbard og peke på dette som en del av den kritiske infrastrukturen til Longyearbyen. Av beredskapshensyn er det viktig at Longyearbyen selv har bedre kontroll på vareflyten. En sterkere samhandling på dette feltet mellom offentlige og private aktører vil gi både større kontroll og bedre økonomiske rammer.

6. Avslutning

SNSK stiller seg positiv til videre samarbeid med Longyearbyen Lokalstyre og andre aktører for å realisere en bærekraftig utvikling av Longyearbyen. Vi håper våre innspill blir tatt med i det videre arbeidet med planen.

Med vennlig hilsen,

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Stein-Ove Johannessen